

Riktlinjer för trygghetsboende i Helsingborgs stad

Inledning

Trygghetsboende är en anpassad boendeform med hög tillgänglighet för äldre, som fyllt 65 år. I trygghetsboende finns tillgång till gemensamhetslokal och trygghetsvärd/värdinna för gemensamma måltider och aktiviteter, hobby och rekreation som främjar trygghet, gemenskap och social samvaro.

Bakgrund

I november 2007 fattade vård- och omsorgsnämnden beslut om trygghetsboende i Helsingborg. I enlighet med beslutet erbjöds fastighetsägare, byggföretag med flera möjligheten att ansöka om subvention för del av hyra för gemensamma lokaler samt för lönekostnad för trygghetsvärd/värdinna.

Syfte

Syftet med subvention för trygghetsboende är att främja ökning av boende för äldre med hög tillgänglighet, utökad extern service, social gemenskap, möjlighet att delta i gemensamma måltider och aktiviteter samt närhet till övrig samhällsservice. Detta för att skapa ökad trygghet, gemenskap och hög boendekvalité för äldre.

Boendeformen har även ett indirekt förebyggandeperspektiv i form utav att behovet att flytta till ett vårdboende kan skjutas upp, minskas eller undanröjas.

Den enskildes ansökan till trygghetsboende

Trygghetsboende är för personer som fyllt 65 år men den enskilde kan göra intresseanmälan och ställa sig i kö för trygghetsboende från det datum man fyllt 60 år. Tillträde till en trygghetsbostad ges från det år då minst en person i hushållet fyllt 65 år.

En enskild som önskar lägenhet i trygghetsboende kan göra intresseanmälan via kommunens e-tjänst eller fylla i en blankett på www.helsingborg.se, kontakta Helsingborgs kontaktcenter genom

telefonsamtal eller besök, eller direkt hos de företag som erbjuder trygghetsboende.

För kontakt med Helsingborgs Kontaktcenter ring 042-10 50 00 eller besök på Stortorget 17, 252 20 Helsingborg. Information om företag som har trygghetsboende finns på www.helsingborg.se.

Vård- och omsorgsförvaltningen är behjälplig med information angående vilka trygghetsboende som är beviljade subvention av vård- och omsorgsnämnden.

Trygghetsboende är inte biståndsprövat. Respektive företag ansvarar själv för köhantering och uthyrning. Lägenheterna ska förmedlas utifrån kötid. Företag får inte diskriminera bostadsökande genom att neka en ansökan på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Företagets ansökan av subvention för trygghetsboende

Förutsättningarna för att ett boende skall godkännas som trygghetsboende är att boendet uppfyller de kriterier som finns i riktlinjerna. Om företaget inte uppfyller kriterierna är Helsingborg stad inte skyldig att betala ut subvention. Vissa avsteg kan dock accepteras, avser främst befintliga fastigheter.

Företaget måste ansluta sig till kommunens e-tjänst för intresseanmälan och samverka i enlighet med fastställda regler för detta.

Företagets ansökan om subvention görs till vård- och omsorgsförvaltningen via e-tjänst eller blankett som finns att tillgå på hemsidan <https://foretagare.helsingborg.se>.

Vård- och omsorgsnämnden fattar beslut om subvention för varje enskilt objekt som gäller för tre år. Företaget ansvarar för att skicka in ny ansökan om subvention till vård- och omsorgsförvaltningen vid avtalets upphörande.

Efter vård- och omsorgsnämndens godkännande av subvention upprättas ett avtal mellan vård- och omsorgsförvaltning och företaget. Kontroller och uppföljning av att avtalet följs kan det komma ske genom stickprov. Utbetalning av subvention sker tertialvis (var fjärde månad).

Trygghetsboendets faciliteter finansieras inom ramen för hyran. I det fall företaget har erhållit statligt investeringsstöd för uppförande av trygghetsboende ska bestämmelserna för investeringsstödet följas.

Subvention kan beviljas för:

- Kostnadsersättning för vård/värdinnas arbetsuppgifter enligt följande
 - 10-30 lägenheter 3,5 prisbasbelopp per år.
 - 31-60 lägenheter 5 prisbasbelopp per år.
 - 61 eller fler lägenheter 6,5 prisbasbelopp per år.
- Del av hyreskostnad för gemensamhetslokaler för 2 kvm gemensamhetsyta/lägenhet med 0,03 prisbasbelopp/kvm/år.

Subventionen för vård/värdinna och gemensamhetslokal kommer årligen räknas om utifrån det prisbasbelopp som har fastställts för aktuellt år.

Kriterier för trygghetsboende

Trygghetsboendet kan bestå av tre olika kategorier av boendeformer: hyresrätt, bostadsrätt eller kooperativ hyresrätt.

1. Trygghetsvård/värdinna

Det ska finnas tillgång till vård eller värdinna som:

- Håller kontakt med de boende och skapar en gemenskap, vi-känsla, i boendet samt ansvarar för det sociala innehållet.
- Erbjuder en tydlig introduktion samt presentation med skriftlig information om vad boendet erbjuder.
- Lämnar information om till exempel tekniska hjälpmedel som kan vara stöd i boendet.
- Fortlöpande kontrollerar att brandvarnare, spisvakt etcetera fungerar.
- Utföra enklare åtgärder i de boendes lägenheter.
- Verka för att de boende får en god samverkan med olika föreningar och/eller ideella organisationer.
- Samverkar med förebyggandeenheten inom vård- och omsorgsförvaltningen.

2. Gemensamhetslokal

I trygghetsboendet ska det finnas en gemensamhetslokal i eller nära anslutning till den byggnad som inrymmer bostadslägenheter.

- Bör omfatta minst 2 kvm per lägenhet och anpassad för minst 20 lägenheter vilket innebär att gemensamhetsutrymmet är minst 40 kvm.

- Ha anslutning till en gemensam uteplats.
- Användas för gemensamma aktiviteter och måltider som gynnar de boende i fastigheten, och får ej hyras ut till andra ändamål.
- Ha utrymme för samverkan med frivilliga/frivillig organisationer eller andra aktörer med anslutning till boendet.

3. Serviceinsatser

När det gäller insatser såsom städ, tvätt och inköp kan den enskilde ansöka om hemservice via Helsingborgs kontaktcenter. Trygghetsboendet kan välja att ansöka om att bli auktoriserad utförare för hemservice enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV).

Personer från 70 år har möjlighet att beställa fixartjänst via vård- och omsorgsförvaltningen enligt fastställd avgift. Fixartjänst innebär att den enskilde kan få hjälp med vissa praktiska saker i hemmet som till exempel sätta upp taylor, hänga upp gardiner, byta glödlampor med mera.

4. Extern service

Boendet bör även kunna erbjuda/förmedla annan service i samverkan med andra funktioner företrädesvis i närområdet. Exempelvis måltidsleverans, fotvård, frisör och hantverkare.

Trygghetsboendet kan även erbjuda/förmedla hushållsnära tjänster som medger skatteavdrag så kallat RUT-avdrag.

5. Anpassad fysisk utformning

Trygghetsboende ska vara tillgängligt och anpassat så att trygghet uppnås både inne i bostaden samt i utemiljön.

För fastighetens utformning se även Helsingborgs stads Basanpassningsprogram och Handbok för en tillgängligare utemiljö. Fastigheten ska uppfylla kraven i Boverkets byggregler samt Svensk standard, SS 914221.

5.1 Trygghetsboendets belägenhet

- Området ska vara tillgängligt för den som är rörelsehindrad och har nedsatt orienterbarhet.
- Ha närhet till allmänna kommunikationer.
- I anslutning till service i olika former till exempel apotek, distriktssköterska och dagligvaruaffär.
- Närområdet bör erbjuda tillgång till grönområden för rekreation och avkoppling.

5.2 Fastighetens utemiljö

- Belysningen runt fastigheten ska vara utformad så att trygghet uppnås.
- Placering av träd och buskar får inte medföra att miljön känns otrygg.
- Gång och cykelvägar ska vara belagd med hårdgjord yta som är slät och halkfri.
- Sittplatser på gården i närhet av huset ska finnas.
- Utrymme för sop- och källsortering ska vara tillgängligt med anpassad dörr och med möjlighet för rullstolsburen att nå sopkärl.

5.3 Trappor utomhus

- Vid trappor ska ramp finnas.
- Trappor utomhus bör ha räcke, halk- och snubbelfri yta samt kontrastmarkeringar.
- Trappan bör belysas, särskilt viktigt i början och slutet av trappan.

5.4 Entré till huset

- Vilplan ska finnas i direkt anslutning till entréplan.
- Sittmöbler ska placeras i entrén.
- Vändning av rullstol ska vara möjlig inne i entrén.
- Porten ska vara möjlig att öppna med automatisk dörröppnare.
- Trappsteg eller höga trösklar får ej förekomma.
- Mattor och skrapgaller ska fällas in, så att boende inte riskerar att snubbla på dem.
- Laddningsrum för elrullstolar och permobiler, samt förråd för rullatorer bör finnas.

5.5 Allmänt inne i huset

- Låssystem ska vara funktionellt även för rullstolsburna. Exempelvis Aptus- system eller liknande "nyckellöst" system ska kunna utnyttjas från rullstol vid såväl portöppning som tvättstugebokning.

- I husen ska gemensamma ytor som till exempel entré, trappuppgång och tvättstuga vara anpassade så att boende lätt kommer fram med rullstol.
- Tvättutrustning ska fungera för rullstolsburna samt för personer med nedsatt orienterbarhet exempelvis synnedsättning.
- I husen bör god orienterbarhet skapas genom färgsättning och tydligt markerade våningsplan samt närvarostyrd belysning.

5.6 Hissar

- Minimimått på hissar ska vara 1,40 m x 1,10 m.
- Vid ny- eller ombyggnation ska minimimåttet på hissen vara 2,10 m x 1,10 m för att bårtransport ska få plats.
- Hissdörr ska ha fritt passagemått på minst 90 cm och ska vara försedd med automatisk dörröppnare, nödtelefon och sittmöjlighet.
- Hissen ska ha ljudmeddelande om vilken våning den stannar på.
- Utrymmet framför hissdörren ska vara tillräckligt stort för att exempelvis en rullstol eller permobil ska få plats utanför dörrens svepyta.

5.7 Allmänt i lägenheten

- Dörrar ska vara minst 90 cm breda. Inga trösklar ska finnas.
- Brandvarnare ska finnas.
- Minst ett vägguttag i respektive rum ska vara placerat 80 cm över golv.

5.8 Standard i kök

- Köket ska ha tillräcklig stor yta så att rullator och/eller rullstol kan användas.
- Diskbänkskåp ska vara utan sockel så att det lätt kan ändras för plats för rullstol (gäller vid ny- och ombyggnation).
- Spisvakt ska finnas.

5.9 Standard i badrum

- Badrum bör vara lätt att nå från sovrum.
- Toalettstol ska vara placerad så att hjälp kan ges av en eller två personer samt att överflyttning från rullstol är möjlig.
- Duschetrymmet ska ge möjlighet att placera duschstol i. Det ska vara öppen duschplats, ej duschkabin.
- Stödhandtag ska finnas i duschetrymmet.

- Inga fasta skåp bör finnas under handfatet.
- Ledbelysning bör finnas i badrummet.

5.10 Storlek

- Ett trygghetsboende bör bestå av 1-3 rumslägenheter.
- Ett trygghetsboende bör bestå av minst 20 lägenheter.
- Ett trygghetsboende bör kunna erbjuda minst 2 kvm gemensamhetsyta/lägenhet

6. Information

För att ge intresserade äldre information om stadens trygghetsboende bör gemensamma informationsinsatser, digitalt och skriftligt, tas fram av företag och kommun.

Samverkan och stöd vid upprättande av trygghetsboende ska kunna erhållas ifrån vård- och omsorgsförvaltningen.

7. Ekonomiska förutsättningar

Företaget ska inte ha skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten, vara i likvidation eller försatt i konkurs.